

Riktlinjer modersmålsundervisning - Gymnasieskolan

Danderyds kommun

Diarienummer	Senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarig processägare
UN 2020/0036	2020-mm-dd	Utbildningsnämnden	Chef enheten för flerspråkighet

Dokumentets syfte

Riktlinjerna fastställer ramar för modersmålsundervisning i Danderyds kommuns gymnasieskolor samt för folkbokförda i kommunen som går i fristående gymnasieskolor eller kommunala gymnasieskolor i annan kommun.

Dokumentet gäller för

Samtliga gymnasieskolor i Danderyds kommun.

Innehållsförteckning

Modersmålsundervisning i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan i Danderyd.....	3
Modersmål, förstaspråk.....	3
Nationella minoriteter har utökad rätt.....	3
Läsa modersmål som andraspråk, nationella minoritetsspråken.....	3
Förfarande för elever i Danderyds kommun eller för elever i kommunal eller fristående gymnasieskolor utanför Danderyds kommun.....	4
Hänvisning.....	6

Modersmålsundervisning i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan i Danderyd

Syftet med undervisningen i ämnet modersmål är att eleverna utvecklar kunskaper i och om sitt modersmål. Att ha tillgång till sitt modersmål underlättar språkutveckling och lärande inom olika områden. Skolformen och elevens bakgrund avgör om eleven har rätt till, eller ska ha möjlighet att få undervisning på sitt modersmål.

Modersmål, förstaspråk

Med modersmål och förstaspråk menar man vanligtvis det eller de första språk som barnet lär sig i tidig ålder, i en miljö där språket talas och kännetecknas av att vara huvudspråk när man kommunicerar. En person kan med andra ord ha flera förstaspråk, till exempel genom att ha föräldrar, som talar varsitt språk. Den som behärskar flera förstaspråk kallas för flerspråkig.

Elever i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan har rätt till modersmålsundervisning under de förutsättningar som anges i riktlinjerna.

Nationella minoriteter har utökad rätt

Gymnasieelever som tillhör någon av de nationella minoriteterna (de nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska) har rätt till undervisning i kurserna i modersmål, även om språket inte är elevernas dagliga språk i hemmet.

Huvudmannen är skyldig att anordna undervisning i de nationella minoritetsspråken även om endast en elev vill ha undervisning i språket. Kravet på att det måste finnas en lämplig lärare gäller även för de nationella minoritetsspråken.

I gymnasieskolan kan eleven läsa sitt nationella minoritetsspråk som språkval. Studierna kan börja på en nivå som utgår från elevens förkunskaper.

Svenskt teckenspråk beviljas i Danderyds kommun på samma

Läsa modersmål som andraspråk, nationella minoritetsspråken

Elever kan läsa sitt modersmål som andraspråk, om språket är ett av de nationella minoritetsspråken.

Ett andraspråk anses vara det språk som barnet lär sig efter att helt eller delvis ha tillägnat sig ett förstaspråk. Ett andraspråk kännetecknas av att det används i den huvudsakliga kommunikationen i en miljö, där språket talas.

Förfarande för elever i Danderyds kommun eller för elever i kommunala eller fristående gymnasieskor utanför Danderyds kommun

Elever i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska erbjudas undervisning i modersmål om

- en eller båda vårdnadshavarna har annat språk än svenska som modersmål,
- språket utgör elevens dagliga umgängesspråk för eleven och
- eleven har goda kunskaper i språket.

Huvudmannen är också skyldig att erbjuda elever som är adoptivbarn och har ett annat modersmål än svenska modersmålsundervisning, även om språket inte är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet.

En elev som tillhör någon av de nationella minoriteterna ska erbjudas modersmålsundervisning i elevens nationella minoritetsspråk om eleven har goda kunskaper i språket.

Modersmålsundervisning får inte omfatta mer än ett språk för en elev.

Som regel kan en elev bara få modersmålsundervisning i ett språk.

Modersmålsundervisning får anordnas som

- individuellt val,
- utökat program eller
- som ersättning för undervisning i andra språk än svenska, svenska som andraspråk och engelska.

En huvudman är skyldig att anordna modersmålsundervisning i ett språk endast om

- minst fem elever vid huvudmannens gymnasieskola som ska erbjudas undervisning i språket önskar sådan undervisning och
- det finns en lämplig lärare att tillgå.

En elev som får modersmålsundervisning får fortsätta att delta i undervisningen, även om språket skulle upphöra att vara dagligt umgängesspråk för eleven.

Alla elever som är folkbokförda i Danderyds kommun har möjlighet att ansöka om modersmålsundervisning. Likaså gäller detta elever som är inskrivna i någon av kommunens skolor som läser enligt den svenska läroplanen.

Kommunala eller fristående gymnasieskolor i Danderyds kommun har möjlighet att ansöka om verksamhetsstöd/tilläggsbelopp för att bedriva modersmålsundervisning för elev. Skolan kan välja att ordna undervisningen inom sin egen organisation eller köpa undervisning från Danderyds kommuns modersmålsverksamhet.

Kommunala eller fristående skolor utanför Danderyds kommun, som har elever från Danderyds kommun som uppfyller villkoren för modersmålsundervisning, kan ansöka om tilläggsbelopp för att bedriva sådan undervisning.

Det är möjligt för elever att göra s.k. prövning¹ i ämnet modersmål.

¹ Bedömning av en elevs kunskaper inom ett specifikt ämne, ”tenta av”

Hänvisning

Skollagen (SFS 2010:800)

Gymnasieförordningen (SFS 2010:2039)